

Садржај

1. Уводна реч	3
2. Основни подаци о Фонду за иновациону делатност	4
2.2 Организација и органи Фонда за иновациону делатност	5
3. Програми финансирања	8
3.1 Програм раног развоја	8
3.2 Програм суфинансирања иновација	8
4. Пројекат подршке иновацијама у Србији	9
4.1. О Пројекту	9
4.2. Активности Фонда за иновациону делатност реализоване у 2011. години	12
5. Међународна сарадња и финансирање	13
5.1. Програм за развој предузећа и иновације Западног Балкана	13
5.2. Други пројекти и активности Фонда за иновациону делатност	14
6. Најважније вести и догађаји у 2011. години	16
7. Финансије	17
8. Најважнији акти	18

1. Уводна реч

Фонд за иновациону делатност је основан Законом о иновационој делатности. Циљ Фонда је подстицање иновативности и обезбеђивање средстава за финансирање иновационе делатности, првенствено кроз сарадњу са међународним финансијским институцијама, организацијама, донаторима и приватним сектором. Такође, један од циљева је и да унапреди везе између науке, технологије и економије и да допринесе подстицању развоја иновативних технологија.

У ери све бржег технолошког напретка, где научно-технолошка достигнућа прожимају све аспекте људског живота, наука, технолошки развој и иновације имају значајну улогу у подстицању економског развоја. Намера Фонда је да се програмима финансирања што више допринесе развоју иновационе делатности, посебно оснивању нових и јачању постојећих компанија, бољем позиционирању српских иновативних предузећа на тржиштима ризичног капитала, као и привлачењу директних страних инвестиција у области истраживања и науке.

Иновационе делатности се сматрају главним факторима за стабилну економију усмерену ка знању, која је постала основа конкурентности и динамичног развоја. Стога, оснивањем и обезбеђивањем функционисања оваквог фонда, Република Србија чврсто жели да се што боље позиционира у регионалној и глобалној тржишној развоја нових технологија.

У својој првој години рада Фонд је покренуо низ значајних активности о којима можете више сазнати у овом Извештају. Као најважнију, споменула бих покретање Пројекта подршке иновацијама у Србији, вредан 8.4 милиона евра, који финансира Европска комисија, а администрира Светска банка. Крајем 2011. године расписан је и први позив за финансирање компанија у оквиру Програма раног развоја.

Фонд је у 2011. години активно радио на припреми Програма за развој предузећа и иновације Западног Балкана (Western Balkan Enterprise Development and Innovation Facility) у сарадњи са међународним партнерима, а пре свега Европским инвестиционим фондом - ЕИФ. Програм је усвојен на састанку Надзорног одбора Инвестиционог оквира за Западни Балкан, 7. децембра 2011. године, у Луксембургу.

У 2012. години очекујемо расписивање позива у оквиру Програма суфинансирања иновација, покретање регионалне иницијативе за подршку иновацијама и малих и средњих предузећа и многе друге важне активности.

Захваљујемо вам се на подршци и сарадњи у овом процесу.

Срдачно,
Др Љиљана Кундаковић, в.д. директора

2. Основни подаци о Фонду за иновациону делатност

Фонд за иновациону делатност (у даљем тексту: Фонд) је посебно правно лице основано Законом о иновационој делатности ("Службени гласник РС", бр. 110/2005 и 18/2010 – даље у тексту: Закон). Уписан је код Агенције за привредне регистре под матичним бројем 20154691, ПИБ 104403200 – решење о регистрацији БД 11735 .

2.1 Делатност Фонда за иновациону делатност

Фонд за иновациону делатност обавља послове у вези са финансирањем припреме, реализације и развоја програма, пројеката и других активности у области спровођења иновационе политике, а нарочито:

- стручне и друге послове у вези са прибављањем средстава Фонда, управљањем тим средствима и њиховим коришћењем;
- посредовање у вези са финансирањем иновационе делатности из средстава међународних организација, финансијских институција и тела, као и домаћих и страних правних и физичких лица, нарочито у областима науке и технологије које стратешки документи утврде као приоритетне;
- вођење базе података о програмима, пројектима и другим активностима у области иновационе делатности које Фонд финансира, као и потребним и расположивим финансијским средствима за њихову реализацију;
- успостављање сарадње са међународним и домаћим финансијским институцијама и другим правним и физичким лицима ради финансирања иновационе делатности, у складу са иновационом политиком и другим стратешким плановима и програмима, као и закљученим међународним уговорима за намене утврђене Законом.

Фонд за иновациону делатност остварује приход из:

- средстава буџета Републике Србије;
- средстава остварених из делатности Фонда;
- донација, прилога, поклона и помоћи;
- средстава остварених по основу реализације иновације чији је развој Фонд финансирао, а у складу са уговором одређеним правима на интелектуалну и другу својину;
- средстава остварених по основу продаје свог удела у власништву привредног друштва и других организација, а оствареног улагањем Фонда у развој иновација;
- прихода остварених на основу међународне билатералне и мултилатералне сарадње на програмима, пројектима и другим активностима у области иновационе делатности;
- прихода од управљања слободним новчаним средствима Фонда;
- других извора, у складу са законом.

Средства Фонда за иновациону делатност користе се за финансирање иновационе делатности, а нарочито за:

- улагања у реализацију и пласман тржишно орјентисаних иновација новооснованих привредних субјеката;
- подстицање иновативности у приоритетним областима науке и технологије;
- остваривање делатности Фонда.

Фонд може учествовати и у суфинансирању програма, пројеката и других активности за подстицање иновативности у приоритетним областима науке и технологије, ако их организују и финансирају међународне организације, финансијске институције и тела или друга страна и домаћа правна и физичка лица.

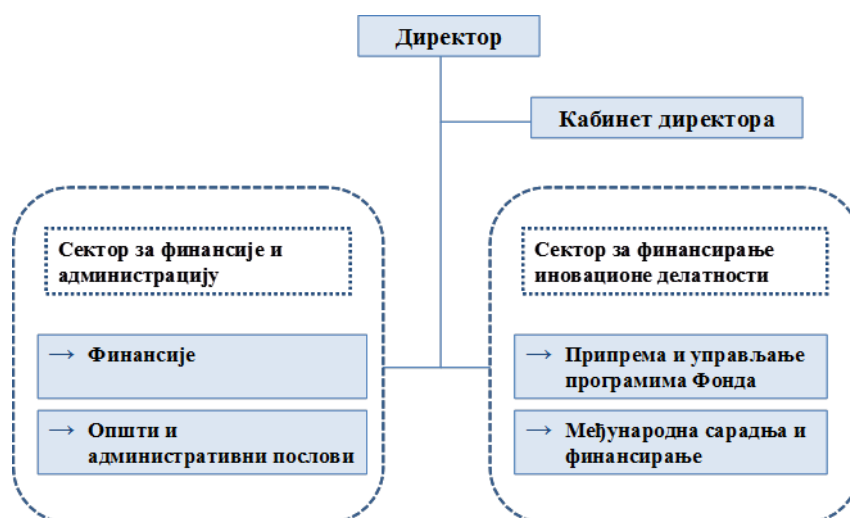
Фонд за иновациону делатност врши своје пословање по принципима друштвене одговорности и одрживог развоја и води рачуна о безбедности и здрављу на раду као и заштити животне средине.

2.2 Организација и органи Фонда за иновациону делатност

Република Србија – Влада врши управљачку и контролну функцију преко својих представника именованих у Управном и Надзорном одбору Фонда. Овлашћења Управног и Надзорног одбора утврђена су у Статуту Фонда за иновациону делатност. Фондом управља Директор.

Полазећи од врсте послова и потребе да се на функционалном принципу обезбеди обављање сродних међусобно повезаних послова, образују се основни организациони делови:

- Кабинет директора;
- Сектор за финансирање иновационе делатности;
- Сектор за финансије и администрацију.

Влада Републике Србије именовала је 3. фебруара 2011. године вршиоца дужности директора (решење број 119-10048/2010-1), председника и чланове Управног одбора (решење број 119-10050/2010-1), као и председника и чланове Надзорног одбора (119-10049/2010-1).

Управни одбор

Председник Управног одбора: проф. др Дејан Илић, доктор физичке хемије;

Чланови Управног одбора:

- Ирена Булатовић, самостални саветник у Министарству економије и регионалног развоја;
- др Горан Радосављевић, асистент Факултета за економију, финансије и администрацију у Београду;
- др Весна Црнојевић Бенгин, доцент Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду;
- др Ивана Маговчевић Либиш, извршни потпредседник Duax Corporation.

Надзорни одбор

Председник Надзорног одбора: мр Гордана Даниловић Грковић, директор Пословно-технолошког инкубатора техничких факултета у Београду;

Чланови Надзорног одбора:

- проф. др Ратко Ристић, професор Шумарског факултета Универзитета у Београду;
- мр Миодраг Марковић, адвокат из Београда.

Експертска комисија

Чланови експертске комисије:

- др Исак Берзин, виши сарадник на интердисциплинарном центру у Херзлији и ванредни научник на MIT; оснивач Green Fuel Technologies у Кембриџу и оснивач и директор Element Cleantech у Израелу;
- др Лекс де Ланг, извршни директор Zernike Group Holding B.V. и председник Управног одбора групације од преко 50 компанија из области истраживања, технологија и иновација; извршни директор већег броја фондова ризичног капитала;
- Владета Марјановић, директор Go To Market Business Development, Cisco Services Cisco Systems; извршни ИТ директор са посебним искуством на пољу пословне стратегије и планирања, стратегије производа, раста продаје, развоја пословања и ИТ архитектуре;
- Владимир Молоф, председник и оснивач компаније ACG Private Equity; Председник и суоснивач Altium Capital, некада Арах Partners Finance и

председник и већински акционар ARJIL, инвестиционе банке Grupe Lagardere, након аквизиције од стране Altium Capital;

- др Гордана Вуњак-Новаковић, професор биомедицинског инжењеринга и директор лабораторије за матичне ћелије и инжењеринг ткива, на Универзитету Колумбија у Њујорку; гостујући научник на одељењу здравља, науке и технологија, на МИТ у Кембриџу.

Експертска комисија успостављена је одлуком Управног одбора на седници одржаној 22. јула 2011. године, уз сагласност Светске банке. Избор чланова Експертске комисије је обављен по процедури коју је одобрила Светска банка и у складу са Смерницама: Избор и ангажовање консултаната од стране зајмопримаца Светске банке под ИБРД зајмовима и ИДА кредитима и донацијама из јануара 2011. године.

Саветници Фонда

Стратешки саветник: Шуки Глајтман, бивши главни саветник за науку Израела; успоставио израелску националну политику за иновације и руководио свим израелским националним програмима подршке за иновације укључујући Програм инкубатора и национални Програм генеричких технологија; Извршни партнер фонда ризичног капитала Platinum VC; управљао финансирањем више од 20 start-up компанија, учествовао у трансакцијама продаје малих технолошких компанија великим међународним корпорацијама, као и јавним иницијалним понудама;

Саветник за оперативне послове: Франсис Скробизевски, члан Експертске комисије пољског националног фонда капитала који финансира развој пољских фондова ризичног капитала и иновативних малих и средњих предузећа; председник Управног одбора трговинског савета САД-Пољска са седиштем у Силиконској долини; бивши потпредседник пољско-америчког фонда за предузетништво; председник управног одбора портфолио менаџмента приватизационог програма у Пољској; виши потпредседник мађарско-америчког фонда за предузетништво и извршни директор мађарског фонда за иновативне технологије; саветник при оснивању и управљању фондовима на Блиском Истоку, Централној Азији и Африци.

Саветник за питања животне средине: Анђелка Михајлов, стручњак за животну средину са 20 година искуства у изради политике заштите животне средине и у управљању животном средином у погледу одрживог развоја; више од 8 година искуства у подршци развоја права (acquis) Европске уније у области животне средине; редовни професор на Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду; од 2002.-2004. године министар за заштиту природних богатстава и животне средине; један од аутора (поглавље „Животна средина“) Националне стратегије Србије за приступање ЕУ.

Фонд је почео са радом у априлу/мају 2011. године.

3. Програми финансирања

3.1 Програм раног развоја

Програм раног развоја је намењен приватним микро и малим предузећима у раним фазама развоја, која поседују технолошку иновацију и имају потенцијал за стварање нове интелектуалне својине, као и јасну тржишну потребу. Циљ Програма раног развоја је подстицање стварања иновативних компанија заснованих на знању, кроз приватна start-up или spin-off предузећа, тако што ће обезбедити финансирање тржишно оријентисаних иновативних технологија и услуга са високим потенцијалом комерцијализације.

Пројекат који аплицира за Програм раног развоја мора бити планиран за период од 12 месеци и може бити из свих поља науке и технологије, у свим индустријским секторима. Подносилац пријаве мора бити приватно микро или мало предузеће, основано у Србији, пре не више од 2 (две) године, у време пријаве, са већинским српским власништвом. Кроз позив, Фонд финансира до 80 хиљада евра и максимално 85% укупне вредности пројекта у виду бесповратних средстава. Подносилац пријаве мора да обезбеди минимално 15% суфинансирања.

У току 2011. године, припремљени су и одобрени од стране Светске банке сви документи неопходни за расписивање првог позива за финансирање у оквиру овог Програма.

Први позив за финансирање у оквиру Програма раног развоја (у оквиру Пројекта подршке иновацијама у Србији који се финансира кроз ИПА бесповратна средства Европске Уније) расписан је 5. децембра 2011. године. Том приликом, услови програма су представљени научницима, привредницима и другим партнерима. Рокови за пријаву предлога пројеката су 31. јануар 2012. и 31. јули 2012. године.

3.2 Програм суфинансирања иновација

Програм суфинансирања иновација има за циљ да прошири могућност сарадње између српских иновативних микро и малих предузећа и стратешких партнера, и инвестиционих и фондова ризичног капитала, са циљем повећања улагања приватног сектора у пројекте технолошког развоја и комерцијализације за нове и унапређене производе и услуге.

Програм суфинансирања иновација је намењен је да помогне предузећима која се боре да обезбеде значајна финансијска средства за развојни циклус и покривање високих трошкова превођења развоја у комерцијално одржив производ. Поред тога, Програм суфинансирања иновација ће константно помагати предузећима у даљем развоју активности везаних за истраживање и развој, као и у стварању партнерстава са стратешким партнерима и коначно у пласирању њихових иновација на међународна тржишта.

Подносиоци пријава су приватна, микро, мала и средња предузећа, основана у Србији која поседују технолошку иновацију, потенцијал за стварање нове интелектуалне својине, глобалну конкурентску позицију и јасну тржишну потребу. За подршку у износу до 300,000 евра за пројекте у трајању до 24 месеца могу се пријавити предузећа која су обезбедила минимум од 30% суфинансирања. Подршка се даје у виду условног гранта уз одређени проценат прихода од продаје.

У току је припрема конкурсне документације за расписивање првог јавног позива у оквиру Програма суфинансирања иновација, чије се расписивање очекује у априлу 2012. године.

4. Пројекат подршке иновацијама у Србији

4.1. О Пројекту

Пројекат подршке иновацијама у Србији у вредности од € 8.4 милиона финансира се кроз претприступне фондове Европске уније (ИПА) за Србију за 2011. годину и спроводи се у сарадњи са Светском банком. Циљеви овог пројекта су следећи:

- Стварање иновативног предузетништва;
- Стварање и унапређење иновационог система у Србији, који је од кључног значаја за побољшање конкурентности привредног сектора и перспективе економског раста Србије на дужи рок;
- Допринос побољшању опште свести о улози технолошког развоја и иновација у привреди.

Укупна финансијска средства на располагању од ЕУ ИПА пројекта износе € 8.4 милиона.

Компонента 1. Изградња капацитета Фонда за иновациону делатност	€1,112,000
Компонента 2. Имплементација финансијских инструмената који представљају подршку за предузетничке иновације, од стране Фонда за иновациону делатност кроз Програм раног развоја и Програм суфинансирања иновација	€6,000,000
Компонента 3. Пружање техничке подршке одабраним институтима за истраживање и развој од стране Светске банке	€700,000
Укупни трошкови пројекта	€7,812,000
Накнада за услуге Светске банке (7%)	€588,000
Укупна средства од ЕУ	€8,400,000

Компоненте 1. и 2. имплементира Фонд за иновациону делатност, док се компонента 3. извршава под окриљем Светске банке.

Компонента 1: Изградња капацитета Фонда за иновациону делатност

Ова компонента подржава активности које следе после оснивања и изградњи институционалних капацитета Фонда за иновациону делатност обезбеђивањем робе, услуга консултаната, радионица и програма обуке за:

(а) Спровођење оперативних активности Експертске комисије и детаљне анализе процеса подношења захтева за добијање финансирања;

Ова под-активност подржаће успостављање процеса вршења детаљне анализе и одабира пројеката које Фонд финансира путем (i) независне Експертске комисије –

укључујући стручњаке за развој технологије у раним фазама који су из приватног сектора, финансија, предузетничке заједнице и из сектора примењених истраживања – који ће бити задужени за одлуке које су везане за финансирање, и (ii) ангажовање међународних стручњака који ће вршити рецензије предлога пројеката у погледу процеса обављања детаљне техничке анализе, према потребама.

(б) Планирање и осмишљавање програма, стратегије, оперативног деловања и процедура Фонда за иновациону делатност путем ангажовања Стратешког саветника и Саветника за оперативне послове;

Ова под-активност подразумева одређивање редоследа, одабир и осмишљавање садашњих и будућих финансијских инструмената; успостављање регулаторних механизма и механизма мера политике; осмишљавање и спровођење организационих и оперативних процедура; процену потреба за обуком; осмишљавање планова за прикупљање средстава и повезивање са релевантним међународним организацијама; и осмишљавање планова за пословни развој ангажовањем Стратешког саветника и Саветника за оперативне послове.

(ц) Управљање пројектом vis-à-vis Европске уније и Светске банке;

Ова под-активност ће обухватати изградњу осталих оперативних капацитета Фонда за иновациону делатност, као што је управљање животном средином; правна експертиза у финансијским трансакцијама, евалуација интелектуалне својине (у даљем тексту: ИС) и управљање интелектуалном својином; пракса у области рачуноводства, извештавања и ревизије у складу са домаћим законима и прописима; као и праћење резултата и вршење оцене утицаја финансијских инструмената.

(д) Обука запослених у Фонду за иновациону делатност у области (i) оснивања компанија; (ii) комерцијализације; (iii) промоције и осмишљавања финансијских инструмената – укључујући грантове и прикупљање ризичног капитала – у циљу финансирања иновативних активности; и (iv) спровођења детаљне анализе у развоју технологије у раним фазама; (v) трансфера технологије; и (vi) управљања пројектом;

Очекује се да ће обуку водити угледни стручњаци и организације у циљу развијања и стварања експертизе и капацитета за осмишљавање и руковођење садашњим и будућим финансијским инструментима од стране Фонда за иновациону делатност.

(е) Повећавање капацитета компанија корисника Фонда за иновациону делатност путем менторства и обуке у области предузетништва и комерцијализације;

Ова под-активност подржава осмишљавање и спровођење програма менторства и обуке у области предузетништва и комерцијализације, укључујући али не само, финансијског управљања, прикупљања средстава и ризичног капитала, пословног развоја, права и интелектуалне својине, као и осталих области стручног знања које су идентификовали корисници Фонда за иновациону делатност.

Очекује се да ће обуку водити угледни стручњаци и организације на основу потреба које су идентификовали корисници Фонда за иновациону делатност.

(ф) Спровођење догађаја и радионица које се односе на присутност у јавности (*EU Project Visibility*);

Ова под-активност ће се састојати из организације и спровођења низа догађаја и радионица током трајања Пројекта, укључујући али не само, почетак пројекта, позив за слање понуда, затварање пројекта, радионице за подизање свести о предузетништву и иновацији, политици Европске уније о иновацијама (као што су, на пример, ФП 7, Портал европске мобилности, EURAXESS); као и прилика за стварање контаката за академске кругове, предузетнике и приватне инвеститоре.

(г) Пружање подршке оперативној инфраструктури Фонда за иновациону делатност, укључујући и информационо-комуникациону технологију и развој финансијског управљања;

Овом под-активношћу ће се пружити подршка развоју оперативне инфраструктуре Фонда за иновациону делатност, укључујући и подршку одговарајућој инфраструктури информационо-комуникационе технологије која је потребна за свакодневно управљање пројектом, финансијско руковођење, рачуноводствене активности и активности извештавања; активности везане за регистровање корисника, активности у погледу подношења понуда, активности везане за управљање и интеграцију база података о пројектима и корисницима, активности везане за оцену понуда, посете на лицу места и активности везане за праћење пројекта.

Компонента 2: Имплементација финансијских инструмената који представљају подршку за предузетничке иновације, од стране Фонда за иновациону делатност кроз Програм раног развоја и Програм суфинансирања иновација

Ова компонента је дизајнирана да успостави финансијске инструменте намењене иновативним компанијама у Србији у раним фазама њиховог пословања кроз Програм раног развоја (Mini Grants) и фазама раста и развоја кроз Програм суфинансирања иновација (Matching Grants). Финансијски инструменти компоненте кофинансирања биће администрирани од стране Фонда за иновациону делатност и Експертске комисије.

Програм раног развоја: Mini Grants	Величина гранта: до € 80,000 пројекта у трајању до годину дана; 85% укупних трошкова пројекта, остатак суфинансирање.
Програм суфинансирања иновација: Matching Grants	Величина гранта: до € 300,000 за пројекте у трајању до 2 године; 70% грант, остатак суфинансирање, са опционом 3-6% накнадом заснованом на оствареном профиту, до 120% оригиналног гранта у предвиђеном временском периоду.

Компонента 3. Пружање техничке подршке одабраним институтима за истраживање и развој од стране Светске банке

У складу са Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије у периоду 2010 – 2015. Године, ова компонента се бави важним питањима реорганизације регистрованих института за истраживање и развој, као и оптимизацијом мреже ових института у Србији и укључује:

- Пружање наменске техничке подршке за највише два института за истраживање и развој, који би обухватао спровођење детаљне процене (организација, људски

и буџетски ресурси, унапређење истраживача и систем подстицаја, инфраструктура и лабораторије, истраживачки капацитети и резултати, заштита права интелектуалне својине, изазови и потенцијал за примену истраживања и развоја, трансфер технологије и комерцијализација, итд), од стране међународних стручњака и руководства института за истраживање и развој. На основу ове процене, пружиће се техничка подршка за дизајн и имплементацију специфичних програма за унапређење института за истраживање и развој;

- Пружање ограничене подршке одабиром до четири института за истраживање и развој, која би обухватала само једну или две специфичне области, као што су трансфер технологије, права интелектуалне својине и комерцијализација;
- Пружање техничких података и информација надлежном министарству за будући програм реформе сектора института за истраживање и развој у Србији на основу закључака из обављених активности.

4.2. Активности Фонда за иновациону делатност реализоване у 2011. години

У 2011. години Фонд за иновациону делатност је радио на припреми пројекта Подршке иновацијама у Србији. У оквиру приреме пројекта релизоване су следеће активности:

- Припрема предлога пројекта и одобрење од стране Европске комисије и Светске банке;
- Припрема Приручника Програма раног развоја са целокупном документацијом за пријаву, коју је Светска банка одобрила 14. октобра 2011. године;
- Припрема Приручника Програма суфинансирања иновација са целокупном документацијом за пријаву, коју је Светска банка одобрила 6. октобра 2011. године уз услов додатног прегледа документације од стране Стратешког саветника;
- Прирема Оквирног програма заштите животне средине (Environmental Management Framework) у складу са смерницама Светске банке о процени потреба и мера заштите животне средине (OP/VP/GP 4.01 on Environmental Assessment), смерницама Светске банке о спречавању и ублажавању загађења (PPAN) и релевантним законским и подзаконским актима Републике Србије) што се у највећој мери односи на Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник” Републике Србије бр. 135/2004 и 36/2009). Информација о одржавању јавних консултација је објављена огласом у дневном листу Политика дана 26. маја 2011. године на страни 35. Јавна консултација је одржана 02. априла 2011. године у ректорату Универзитета у Београду.
- Припрема Оперативног приручника (Operations Manual) на који је Светске банке дала сагласност 28. септембра 2011.
- Избор чланова независне експертске комисије, стратешког саветника, саветника за оперативне послове, саветника за заштиту животне средине и међународних рецензента по процедурама и у складу са Смерницама: Избор и ангажовање консултанат од стране зајмопримаца Светске банке под ИБРД зајмовима и ИДА кредитима и донацијама из јануара 2011. године.
- Први позив за финансирање у оквиру Програма раног развоја (у оквиру Пројекта подршке иновацијама у Србији који се финансира кроз ИПА бесповратна

средства Европске Уније) расписан је 5. децембра 2011. године. Том приликом, услови програма су представљени научницима, привредницима и другим партнерима. Рокови за пријаву предлога пројеката су 31. јануар 2012. и 31. јули 2012. године.

- Представљање Пројекта подршке иновацијама у Србији и отварање Јавног позива за Програм раног развоја у Београду (5.12.2011), Новом Саду (9.12.2011), Крагујевцу (12.12.2011), Нишу (13.12.2011) и Новом Пазару (14.12.2011).

Потписивањем Уговора о ИПА гранту ЕК број TF011257 између Републике Србије и Светске банке и Уговора о пројекту између Фонда за иновациону делатност и Светске банке 5. децембра 2011. године створени су услови за имплементацију пројекта.

5. Међународна сарадња и финансирање

Један од главних циљева Фонда за иновациону делатност је подстицање, успостављање и остваривање сарадње са и са међународним финансијским институцијама. Ради остваривања овог циља, у Фонду за иновациону делатност формиран је тим за међународну сарадњу и финансирање, задужен за посредовање у вези са финансирањем иновационе делатности из средстава међународних организација, финансијских институција и других извора

Фонд за иновациону делатност сарађује и са сличним институцијама за подршку иновацијама у иностранству. Циљ сарадње је поспешивање међународног развоја малих и средњих предузећа, размена знања и успостављање контаката (укључујући и повезивање предузећа), са циљем формирања међународних конзорцијума за учешће на европским и другим пројектима.

5.1. Програм за развој предузећа и иновације Западног Балкана

Финансијска тржишта у земљама Западног Балкана су неразвијена, док је приступ финансијским инструментима малих и средњих предузећа (МСП) ограничен. Доступност equity капитала у раним фазама развоја предузећа је или потпуно одсутно или у ембрионалној фази. Прелиминарне анализе понуде и потражње за equity капиталом од стране МСП у земљама Западног Балкана, спроведене од стране Европског инвестиционог фонда (ЕИФ) показују потпуно одсуство капитала за ране фазе развоја, као и капитала за експанзију, тиме оправдавајући интервенцију јавног сектора у стварању институција и подршке намењене доступности equity капитала за мала и средња предузећа.

Европски инвестициони фонд (ЕИФ) препоручује неколико мера да се убрза развој здравог сектора venture капитала у региону. Један од њих је стварање регионалног фонда venture капитала усмереног на ране фазе, као и фазе експанзије компанија, у којем би земље Западног Балкана (креирањем локалних капацитета), међународне финансијске институције и други инвеститори из јавног сектора имали значајну улогу.

С тим циљем, Фонд је у 2011. години активно радио на припреми Програма за развој предузећа и иновације Западног Балкана (*Western Balkan Enterprise Development and Innovation Facility*) у сарадњи са међународним партнерима, а пре свега ЕИФ. Програм је презентован на више регионалних састанака и састанака Надзорног одбора

Инвестиционог оквира за Западни Балкан и на крају усвојен на састанку Надзорног одбора Инвестиционог оквира за Западни Балкан, 7. децембра 2011. године, у Луксембургу. Састанку су, у име Републике Србије, присуствовали потпредседник Владе за европске интеграције Божидар Ђелић и в.д. директора Фонда за иновациону делатност др Љиљана Кундаковић.

Програм за развој предузећа и иновације Западног Балкана је, у име корисника, предложила Република Србија, а у име финансијских институција Европски Инвестициони Фонд (*European Investment Fund*) и Европска банка за обнову и развој (*European Bank for Reconstruction and Development*). Једна у низу активности Фонда за иновациону делатност јесте да унапреди приступ финансирању малим и средњим предузећима, нарочито њихов приступ фондовима ризичног капитала.

Циљеви овог Програма су да се успоставе четири комплементарна механизма финансијске подршке малим и средњим предузећима - МСП:

- Фонд за иновативна предузећа (*Enterprise Innovation Fund – ENIF*) - Фонд ризичног капитала за финансирање иноватних МСП у почетној фази развоја;
- Фонд за развој предузећа (*Enterprise Expansion Fund – ENEF*) – Фонд приватног капитала који ће се фокусирати на већ успостављена МСП која имају висок потенцијал за раст;
- Кредитна линија за за гарантовање кредитирања (*Guarantee Facility – GF*) – која ће значајно побољшати могућности за МСП за приступ финансирању од банака, као и потенцијално смањење трошкова задуживања;
- Техничка подршка (*TA Facility*) - која има за циљ да унапреди регулаторни оквир за подршку иновативних МСП са високим потенцијалом раста и да стимулише тржиште ризичног капитала.

Законом о буџету Републике Србије за 2012. годину обезбеђена су средства за део контрибуције Републике Србије у овом програму, а Фонд за иновациону делатност је дефинисан као надлежна институција за реализацију овог Програма у Републици Србији.

5.2. Други пројекти и активности Фонда за иновациону делатност

У току 2011. године Фонд за иновациону делатност је реализовао бројне активности у домену међународне сарадње, а неке од најважнијих су:

- Потписивање Меморандума о разумевању са француским ОСЕО - Организацијом за подршку и финансирање иновативних малих и средњих предузећа. ОСЕО је Француска државна институција која се бави економским развојем и која је кључни извор финансирања и друге подршке за МСП. Њен главни циљ је да поспешу иновације и раст МСП у кључним фазама њиховог развоја: почетна фаза развоја, иновације, раст и бизнис трансфер кроз откуп или друге структуре. Меморандумом, који је потписан 30. новембра 2011. године, у Паризу, Фонд за иновациону делатност и ОСЕО су се међусобно препознале као потенцијални партнери у будућој реализацији и финансирању иновација, као и у успостављању сарадње између српских и француских компанија.
- Учешће у IPA I (2010) пројекту (*Integrated Innovation Support Programme*, у висини од €3.0 милиона) - у сарадњи са Министарством економије и

регионалног развоја, Фонд за иновациону делатност је у 2011. години учествовао у припреми документације за почетак реализације овог пројекта;

- Припрема компоненте IPA III (2012-2014 – *OP Regional Competitiveness, & Innovation Grant Scheme*, у износу од €15.0 милиона) - Фонд за иновациону делатност учествује у припремама у сарадњи са Министарством просвете и науке припрема компоненту у циљу подстицања трансфера технологије, чија реализација се очекује у 2013. години;
- Зајам Светске банке у износу од \$50 милиона – у току 2011. године усвојена је Стратегија операција Светске банке у Србији за наредни четворогодишњи период, у коју је укључена реализација пројекта у домену науке и иновација вредног \$50 милиона;
- Припремљен пројекат „Економије знања у Србији“ Европске банке за обнову и развој (ЕБРД) – као партнерка институција на пројекту, Фонд за иновациону делатност је учествовао у припреми тог пројекта који ће, у сарадњи са немачким институтом Фраунхофер, у 2012. години спровести Европска банка за обнову и развој. На основу овог пројекта, планиране су инвестиције ЕБРД у области нових технологија са фокусом на информационе и комуникационе технологије у Србији;
- Пријава пројекта „Међународна сарадња у домену информационих и комуникационих технологија између Србије и Европске Уније“ – Фонд за иновациону делатност је учествовао у припреми пријаве пројекта којим руководи Математички институт Српске академије науке и уметности у оквиру позива за финансирање Седмог оквирног програма за науку Европске Комисије (FP7-REGPOT-2012-2013-1). Резултати позива очекују се у априлу 2012. године;
- Пријава пројекта „Дизајн за мала и средња предузећа“ – Фонд за иновациону делатност је учествовао у припреми пријаве пројекта у сарадњи са Привредном комором региона Венето из Италије и београдском општином Савски венац у оквиру позива за финансирање „Joint actions for non-technological, user-driven innovation: 1st action plan of the European design driven innovation initiative” европског Директората за економију и индустрију (19/G/ENT/CIP/11/C/N03C021);
- Пријава пројекта „VIBE – *Venture Initiative for the Balkan Europe*” – Фонд за иновациону делатност је учествовао у припреми пријаве пројекта у конзорцијуму са свим релевантним институцијама са Балкана;
- Остварени контакти са релевантним партнерима у Швајцарској – покренути су разговори са релевантним институцијама у Швајцарској на тему сарадње у области тренинга намењених Фонду за иновациону делатност и компанијама у Србији, као и заједничког учешћа у европским и другим програмима за подршку иновацијама (СТИ, Venture kick).

6. Најважније вести и догађаји у 2011. години

3. јун - Представљање Фонда за иновациону делатност одржано у свечаној сали Ректората Универзитета у Београду

Фонд за иновациону делатност представљен је 3. јуна 2011. године, у свечаној сали Ректората Универзитета у Београду. Том приликом окупљенима су се обратили потпредседник Владе Србије за европске интеграције Божидар Ђелић, министар просвете и науке проф. др Жарко Обрадовић, в.д. директора Фонда за иновациону делатност др Љиљана Кундаковић, ректор Универзитета у Београду проф. др Бранко Ковачевић, Лу Брефор, шеф канцеларије Светске банке у Србији и Наташа Капил, стручњак за развој приватног сектора у Европи и централној Азији. Представљању, организованом са циљем упознавања јавности са радом Фонда, присуствовало је више од 200 званица, представника државних институција, универзитета и научне заједнице, као и представника из приватног сектора, укључујући домаће и стране високо-технолошке компаније.

5. децембар – €8.4 милиона ИПА бесповратних средстава за Пројекат подршке иновацијама у Србији

Потпредседник Владе за европске интеграције Божидар Ђелић, министар просвете и науке Жарко Обрадовић и шеф канцеларије Светске банке у Србији Лу Брефора потписали су 5. децембра уговор о ИПА бесповратном гранту ЕК. Том приликом представљен је Пројекат подршке иновацијама у Србији и отворен јавни позив за Програм раног развоја. Кроз овај пројекат Србији се пружа €8.4 милиона за развој институционалних капацитета за подстицање иновативних активности у приватном сектору. У оквиру програма потписани су Уговор о Пројекту између в.д. директора Фонда за иновациону делатност др Љиљане Кундаковић и шефа канцеларије Светске банке у Србији Лу Брефора, као и Административни Уговор између шефа делегације Европске уније у Србији, амбасадора Венсана Дежера и шефа канцеларије Светске банке у Србији Лу Брефора.

7. децембар – Надзорни одбор инвестиционог оквира за Западни Балкан усвојио програм за развој предузећа и иновација Западног Балкана

Овом састанку су у име Републике Србије присуствовали потпредседник Владе Србије за европске интеграције Божидар Ђелић и др Љиљана Кундаковић, в.д. директора Фонда за иновациону делатност. Програм за развој предузећа и иновације Западног Балкана, који је предложила Србија у име корисника, Европски Инвестициони Фонд (European Investment Fund) и Европска банка за обнову и развој (European Bank for Reconstruction and Development) у име финансијских институција, једна је у низу активности Фонда за иновациону делатност да унапреди приступ финансирању за

МСП, нарочито приступ фондовима ризичног капитала. Главни циљеви овог Програма су да се побољша приступ финансијским средствима за мала и средња предузећа, као и да се успоставе четири комплементарна механизма подршке МСП – Фонд за иновативна предузећа (Enterprise Innovatino Fund - ENIF) – Фонд ризичног капитала за финансирање иноватних МСП у почетној фази развоја, Фонд за развој предузећа (Enterprise Expansion Fund - ENEF) – фонд приватног капитала који ће се фокусирати на већ успостављена МСП која имају висок потенцијал за раст, Кредитна линија за гарантовање кредитирања (Guarantee Facility - GF) – која ће значајно побољшати могућности за МСП за приступ финансирању од банака, као и потенцијално смањење трошкова задуживања. Једна од компоненти пројекта јесте и Кредитна линија за техничку подршку (Technical Assistance Facility), која има за циљ да унапреди регулаторни оквир за подршку иновативних МСП са високим потенцијалом раста и да стимулише тржиште ризичног капитала.

9 – 14. децембра – Представљање Пројекта подршке иновацијама у Србији

Пројекат подршке иновацијама у Србији у вредности од €8.4 милиона, који се финансира кроз претприступне фондове Европске уније за 2011. годину и спроводи у сарадњи са Светском банком, представљен је у Крагујевцу, Нишу, Новом Саду и Новом Пазару, у периоду од 9. до 14. децембра.

7. Финансије

Средства за оперативно пословање Фонда за иновациону делатност у 2011. години су обезбеђена Законом о буџету Републике Србије за 2011. годину („Службени гласник РС”, бр. 101/10 и 78/11), са раздела 25, економска класификација 451. Фонд за иновациону делатност је, у поступку реализације Закључка Владе 05 број 401-573/2001 од 27. јануара 2011. године, са тадашњим Министарством за науку и технолошки развој - сада Министарство просвете и науке Републике Србије, потписао Финансијски уговор бр. 401-00-44/2011-01 о распореду и начину коришћења средстава буџетске субвенције,

Фонд за иновациону делатност је примљена буџетска средства трошио у складу са пројекцијама, законом и за утврђене намене, а поступке јавних набавки спроводио у складу са Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС” број 116/08) и другим прописима, као и са утврђеним Планом јавних набавки Фонда за иновациону делатност за 2011. годину, при чему је остварио и значајне уштеде које ће обезбедити јачање капацитета Фонда за иновациону делатност и остваривање планираних значајних активности у 2012. години.

8. Најважнији акти

У 2011. години усвојени су сви акти и правилници из надлежности Фонда за иновациону делатност, од значаја за његово законито и ефикасно функционисање, а нарочито:

Назив документа	Датум усвајања	Усвојен од стране:
Статут	28.2.2011.	Управни одбор/ сагласност Владе Србије (решење 05 број 110-3008/2011 од 21. априла 2011. године)
Програм рада за 2011. годину	7.3.2011.	Управни одбор/ сагласност министарства надлежног за иновациону делатност (решење број 110-00- 45-2001-01 од 9.3.2011. године)
Финансијски план за 2011. годину	7.3.2011.	Управни одбор
Правилник о раду	7.3.2011.	Управни одбор
Правилник о организацији и систематизацији радних места (послова)	12.4.2011.	Директор
Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама	6.6.2011/14.6.2011	Директор уз сагласност Управног одбора
Правилник о изради, чувању, употреби и уништавању печата и штамбиља	6.6.2011/14.6.2011	Директор уз сагласност Управног одбора
Правилник о забрани конфликта интереса и тајности поверљивих података	6.6.2011/14.6.2011	Директор уз сагласност Управног одбора
Правилник о канцеларијском и архивском пословању	6.6.2011/14.6.2011	Директор уз сагласност Управног одбора
Правилник о накнадама за службена путовања у иностранство	6.6.2011/14.6.2011	Директор уз сагласност Управног одбора

Правилник о репрезентацији	6.6.2011/14.6.2011	Директор уз сагласност Управног одбора
Правилника о безбедности и здрављу на раду	15.11.2011	Управни одбор
Правилник о опреми и поступку за пружање прве помоћи	15.11.2011	Управни одбор
Заштитни знак - лого	3.9.2011	Управни одбор
Пословник о раду Управног одбора	28.2.2011	Управни одбор
Пословник о раду Надзорног одбора	24.3.2011	Надзорни одбор
Програм рада за 2012. годину	7.9.2011	Управни одбор уз сагласност Министарства просвете и науке (решење број 451-03-00329/2011-15/2 од 21.11.2011)
Финансијски план за 2012. годину	7.9.2011	Управни одбор
За потребе ИПА 2011 пројекта		
Оквирни програм заштите животне средине (<i>Environmental Management Framework</i>)	24.5.2011	Управни одбор
Приручник раног развоја (<i>MINI GRANTS Program</i>)	25.11.2011	Управни одбор /сагласност Светске банке добијена 14.10.2011
Оперативни приручник (<i>Operations Manual</i>)	25.11.2011	Управни одбор /сагласност Светске банке добијена 28.9.2011

У складу са чланом 15, тачком 10. Статута Фонда за иновациону делатност који је донео Управни одбор Фонда за иновациону делатност на седници одржаној дана 28. фебруара 2011. године а на који је Влада Републике Србије дала сагласност својим решењем 05 број 110-3008/2011 од 21. априла 2011. године („Службени гласник РС”, бр. 029/11), Управни одбор Фонда за иновациону делатност је једногласно усвојио Извештај о остваривању Програма рада за 2011. годину, на својој десетој седници одржаној дана 31. јануара 2012. године.

Др Љиљана Кундаковић
В.Д. Директор